

**TÁJÉKOZTATÓ A JOGELLENESEN**  
**KÜLFÖLDRE VITT VAGY OTT**  
**JOGELLENESEN VISSZATARTOTT**  
**GYERMEKEK VISSZAVITELÉVEL,**  
**ILLETVE A NEMZETKÖZI**  
**KAPCSOLATTARTÁSSAL**  
**ÖSSZEFÜGGŐ ELJÁRÁSOKRÓL**

**Igazságügyi Minisztérium**

**Nemzetközi Magánjogi Főosztály**

<b>I. A GYERMEK MAGYARORSZÁGRÓL VALÓ JOGELLENES KÜLFÖLDRE VITELE VAGY VISSZATARTÁSA</b> .....	3
1) ELJÁRÁS AZ EGYEZMÉNY ÉS A BRÜSSZEL IIB RENDELET ALAPJÁN.....	4
A. Hogyan indítható meg a jogellenes gyermekelviteli eljárás?.....	5
B. Milyen intézkedésekre kerül sor a gyermek elvitelének helye szerinti államban? .....	8
2) A GYERMEK JOGELLENES ELVITELE AZ EGYEZMÉNYBEN NEM RÉSZES ÁLLAMBA .....	10
<b>II. A GYERMEK KÜLFÖLDRŐL VALÓ JOGELLENES MAGYARORSZÁGRA HOZATALA VAGY VISSZATARTÁSA</b> .....	12
1) ELJÁRÁS AZ EGYEZMÉNY ÉS A BRÜSSZEL IIB RENDELET ALAPJÁN.....	13
A. Hogyan indítható meg a jogellenes gyermekelviteli eljárás?.....	14
B. Milyen intézkedésre kerül sor a kérelem alapján Magyarországon? .....	16
2) A GYERMEK EGYEZMÉNYBEN NEM RÉSZES ÁLLAMBÓL VALÓ MAGYARORSZÁGRA HOZATALA.....	18
<b>III. A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEK JOGSZERŰ ELVITELE KÜLFÖLDRE VAGY JOGSZERŰ KÜLFÖLDÖN TARTÁSA</b> .....	19
<b>IV. A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ GYERMEK JOGSZERŰ MAGYARORSZÁGRA HOZATALA VAGY JOGSZERŰ MAGYARORSZÁGON TARTÁSA</b> .....	21
<b>V. A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ KÉRELMEZŐNEK A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ GYERMEKSEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁSA</b> .....	22
1) KAPCSOLATTARTÁS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMÁBAN ÉLŐ GYERMEKSEL .....	22
2) KAPCSOLATTARTÁS AZ EGYEZMÉNY RÉSZES ÁLLAMÁBAN ÉLŐ GYERMEKSEL .....	22
A. Hogyan kérhető az Egyezmény szerinti eljárásban a gyermekkel való nemzetközi kapcsolattartás? .....	23
B. Milyen intézkedésre kerül sor külföldön a kapcsolattartási kérelem alapján? .....	26
<b>VI. A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ KÉRELMEZŐNEK A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEKSEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁSA</b> .....	28
1) KAPCSOLATTARTÁS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMÁBAN ÉLŐ KÉRELMEZŐ ÉS A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEK KÖZÖTT .....	28
2) KAPCSOLATTARTÁS AZ EGYEZMÉNY RÉSZES ÁLLAMÁBAN ÉLŐ KÉRELMEZŐNEK A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEKSEL .....	28
A. Hogyan kérhető az Egyezmény szerinti eljárásban a gyermekkel való nemzetközi kapcsolattartás? .....	29
B. Milyen intézkedésekre kerül sor a kérelem alapján Magyarországon? .....	31

**I. A GYERMEK MAGYARORSZÁGRÓL VALÓ JOGELLENES KÜLFÖLDRE VITELE VAGY VISSZATARTÁSA**

Amennyiben a gyermeket az egyik szülő (vagy gyám, esetleg más személy) - **a másik szülő (vagy gyám) tudta és/vagy beleegyezése nélkül vagy ezt engedélyező határozat hiányában - külföldre vitte** (jogellenes külföldre vitel) **vagy külföldön jogellenesen visszatartotta** (jogellenes visszatartás), akkor a másik szülő (vagy gyám) számára rendelkezésére álló lehetőségeket az határozza meg, hogy melyik államba vitték vagy tartották vissza a gyermeket.

Ha olyan államba vitték, amely részese a [\*gyermek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában, az 1980. évi október hó 25. napján kelt szerződésnek\*](#) (Magyarországon kihirdette az 1986. évi 14. tvr. a továbbiakban: **Egyezmény**), akkor a hátramaradt szülő (gyám) az Egyezmény alapján kezdeményezheti a gyermek Magyarországra való visszahozatalát. Az Egyezmény hazai végrehajtási szabályait [\*a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény\*](#) a (a továbbiakban: NemzSzülFelTv.) és a [\*szülői felelősséget érintő nemzetközi ügyekben közreműködő központi hatóságok feladatainak ellátásáról szóló 208/2022. \(VI. 14.\) Korm. rendelet\*](#) tartalmazza.

Az Egyezmény azon részes államainak <sup>1</sup> listája, amely államok és hazánk között az Egyezmény alkalmazásra kerül, a [Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) tekinthető meg.

Ha a gyermeket EU-tagállamba<sup>2</sup> (kivéve Dániát) vitték vagy ott tartották vissza, a jogellenes gyermekelviteli ügyekben az Egyezmény rendelkezései mellett [a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről \(átdolgozás\) szóló 2019/1111 EU Rendelet](#) (a továbbiakban: **Brüsszel IIb rendelet**) rendelkezéseit is alkalmazni kell. Az Egyezménynek részese valamennyi EU-tagállam is.

A továbbiakban az **1) pontban** az Egyezmény és a Brüsszel IIb rendelet alapján történő fellépésre vonatkozó információkat mutatjuk be. A **2) pont** tartalmazza arra az esetre vonatkozó tájékoztatást, ha a gyermeket olyan államba vitték, amely nem részese az Egyezménynek.

<sup>1</sup> Albánia, Amerikai Egyesült Államok, Andorra, Argentína, Ausztrália, Ausztria, Bahamai Közösség, Belgium, Belize, Belorusszia, Bolívia, Brazília, Bulgária, Burkina Faso, Costa Rica, Chile, Ciprus, Csehország, Dánia, Dél-afrikai Köztársaság, Dominikai Köztársaság, Ecuador, Egyesült Királyság, Észtország, Fidzsi-szigetek, Finnország, Franciaország, Georgia (Grúzia), Görögország, Guatemala, Hollandia, Honduras, Horvátország, Írország, Izland, Izrael, Jamaica, Japán, Kanada, Kazahsztán, Kína (csak Hong Kong és Makaó), Kolumbia, Koreai Köztársaság, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Marokkó, Málta, Mauritius, Mexikó, Moldova, Monaco, Montenegró, Németország, Nicaragua, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Örményország, Panama, Paraguay, Peru, Portugália, Románia, Salvador, Spanyolország, Sri Lanka, Svájc, Svédország, Szerbia, Szingapúr, Szlovákia, Szlovénia, Saint Kitts és Nevis, San Marino, Seychelle-szigetek, Thaiföld, Törökország, Trinidad és Tobago, Türkmenisztán, Új-Zéland, Ukrajna, Uruguay, Üzbegisztán, Venezuela, Zimbabwe.

<sup>2</sup> Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia

## 1) ELJÁRÁS AZ EGYEZMÉNY ÉS A BRÜSSZEL IIB RENDELET ALAPJÁN

Abban az esetben, ha a gyermeket Magyarországról az Egyezményben részes államba vitték, ez utóbbi államban kérhető a gyermek visszahozatalára irányuló eljárás megindítása.

**Az eljárás célja, hogy a gyermek mielőbb visszakerüljön abba az államba, ahonnan őt jogellenesen elvitték.**

Az Egyezmény szerint a gyermek elvitele vagy elrejtése **jogellenes**, ha az sérti valamely személy felügyeleti jogát, amely jogot az elvitel vagy elrejtés időpontjában gyakorolták vagy azok gyakorlásában éppen az elvitel vagy elrejtés akadályozta meg az arra jogosultat. Arra, hogy fennállt-e a felügyeleti jog, így **a gyermek külföldre való elvitele** vagy külföldön való visszatartása **jogellenes-e, a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga az irányadó**, vagyis azon állam joga, ahonnan a gyermeket elvitték, ahol az elvitelét megelőzően élt. A Brüsszel IIb rendelet lényegében ugyanígy határozza meg a jogellenességet.

A magyar jogban a [Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény](#) 4:152. §-ának (5) bekezdése alapján a „gyermek huzamos időn át - így tanulmányok folytatása, munkavállalás vagy más hasonló célból - önállóan vagy egyik szülőjével mindkét szülő egyetértésével tartózkodhat külföldön”, e szakasz (6) bekezdése szerint pedig a „gyermek letelepedés céljából történő külföldre távozásához erre vonatkozó szülői engedély szükséges”. Az arra jogosult szülő engedélyének hiányában a gyámhatóság engedélyezheti a gyermek huzamos időn át vagy letelepedés céljából történő külföldre távozását, ott tartózkodását (ld. [a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. \(IX. 10.\) Korm. rendelet](#) 24. §-át). Amennyiben azonban a gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése iránti kérelem szülői felügyelettel kapcsolatos bírósági keresetben vagy szülői felügyelettel kapcsolatos per megindítását követően kerül előterjesztésre, a kérelemről a bíróság dönt (ld. NemzSzülFelTv. 32. §-át). Mindezek alapján a magyar jog szerint akkor **jogellenes** a gyermek külföldre vitele illetve visszatartása, ha **a másik szülő ahhoz nem járult hozzá és a gyámhatóság vagy bíróság sem engedélyezte** a külföldre távozást illetve külföldön maradáást.

**Minden esetben szükséges** tehát a gyermek huzamos időre vagy letelepedés céljából való külföldre viteléhez a másik szülő hozzájárulása (tehát akkor is, ha a **szülői felügyeletet gyakorló szülő akarja a gyermeket külföldre vinni!**), kivéve,

1. ha a gyermekétől különálló szülő felügyeleti jogát a bíróság e tekintetben **korlátozta, vagy megvonta**, vagy
2. ha a **gyámhatóság vagy a bíróság határozatával** a gyermeknek külföldi tartózkodási helyet jelölt ki.

A jogellenes gyermekelviteli eljárásban minden esetben annak az államnak a bírósága jár el, ahová a gyermeket jogellenesen elvitték, illetve ahol jogellenesen visszatartották.

Az eljáró bíróság ugyanakkor mindig a gyermek legfőbb érdekére tekintettel hozza meg határozatát, tehát dönt a gyermek visszavételének elrendeléséről vagy annak megtagadásáról.

Kiemelendő, hogy az eljárásban a bíróság kizárólag a gyermek visszavételének tárgyában határoz, arról dönt, hogy elrendeli-e a gyermek visszavételét a szokásos tartózkodási helye szerinti államba. Ebben az eljárásban **a bíróság nem dönthet a gyermek feletti szülői felügyelet gyakorlásáról**, erről továbbra is annak az államnak a bírósága határozhat, ahol a gyermek a jogellenes elvitelét vagy visszatartását megelőzően élt. A jogellenes gyermekelviteli eljárás megindítása tehát nem akadály, hogy a kérelmező a szülői felügyelet gyakorlásával kapcsolatos eljárást a magyar bíróság előtt egyidejűleg megindítsa, illetve, ha ezen eljárás már folyamatban van, azt a bíróság lefolytassa.

Ugyanakkor, ha a gyermeket elvivő szülő abban az államban indít szülői felügyeleti eljárást, ahová a gyermeket elvitte, a külföldi bíróság nem hozhat határozatot a szülői felügyelet érdemében, ha értesítik a jogellenes gyermekelviteli eljárás megindításáról (lásd az Egyezmény 16. cikkét).

**Az Egyezmény kizárólag a 16. életévét be nem töltött gyermekek vonatkozásában alkalmazható!**

#### **A. Hogyan indítható meg a jogellenes gyermekelviteli eljárás?**

##### **Ki kérheti a gyermekelviteli eljárás megindítását?**

Az a szülő vagy gyám, akinek a gyermek felett szülői felügyeleti joga áll fenn, ezért hozzájárulása szükséges a gyermek külföldre költözéséhez, kérheti az Egyezmény szerinti eljárásban a jogellenesen külföldre vitt gyermekének Magyarországra való visszahozatalát.

##### **Hova fordulhat kérelmével a kérelmező?**

A gyermeke visszahozatala iránti igénye érvényesítéséhez a kérelmezőnek – kérelemre - **az Egyezmény (valamint a Brüsszel IIb rendelet)** alapján az egyes államokban az erre kijelölt ún. **központi hatóságok nyújtanak segítséget.**

A gyermek visszahozatala iránti kérelemmel **az Egyezmény bármely részes államának központi hatóságához lehet fordulni**, így akár abban az államban, ahonnan a gyermeket külföldre elvitték (a gyermek szokásos tartózkodási helye szerint állam), vagy akár azon állam központi hatóságához, ahová a gyermeket elvitték, illetve ahol visszatartották (ahol a gyermek ténylegesen, jogellenesen tartózkodik).

**Nem kötelező** azonban **a központi hatósági segítség igénybevétele**, a gyermek visszahozatala iránti kérelmét a kérelmező közvetlenül is benyújthatja azon állam bíróságánál, ahová a gyermeket vitték, illetve ahol visszatartották.

A központi hatóságok felvilágosítást nyújtanak a kérelmezőknek, azon állam központi hatóságához továbbítják a gyermek visszahozatala iránti kérelmet és a szükséges iratokat, ahová a gyermeket elvitték; a teljes eljárás alatt kapcsolatot tartanak az érintett ország központi hatóságával, amely adott esetben a gyermek felkutatásában is közreműködik, valamint a külföldi jogi képviselő biztosításához is segítséget nyújt.

**Magyarországon az Egyezmény, valamint a Brüsszel IIb rendelet** alapján a jogellenes gyermekelviteli ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáért felelős hatóság neve, elérhetősége (a továbbiakban: **magyar központi hatóság**):

## **IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM**

### **Nemzetközi Magánjogi Főosztály**

Cím: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Levelezési cím: 1357 Budapest Pf.: 2.

Ügyfélfogadási cím:

1051. Budapest, Báthory utca 12.

E-mail cím: [nmfo@im.gov.hu](mailto:nmfo@im.gov.hu)

Tel.: +36 1 795-5397; +36 1 795-3188

Fax: +36 1 550-3946;

Amennyiben a kérelmező az **Egyezmény másik részes államának központi hatóságához** kíván kérelmével fordulni, az államok által kijelölt központi hatóságokról, illetve elérhetőségeikről [a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) található információ.

### **Mit kell tennie, ha a magyar központi hatóságnál kívánja a gyermeke visszahozatala iránti kérelmét benyújtani?**

Abban az esetben, ha a gyermek Magyarországra való visszahozatala iránti kérelmet a magyar központi hatóságnál kívánja benyújtani a kérelmező, mindenképp egy rövid írásbeli beadványt kell megküldenie a Nemzetközi Magánjogi Főosztályhoz a fenti elérhetőségekre. **E beadványnak tartalmaznia kell a következőket:**

- **a kérelmező pontos nevét és a gyermekkel való kapcsolatát**
- **a kérelmező elérhetőségének feltüntetését (az ügyintézés meggyorsítása céljából a lakcím mellett az e-mail címet, telefonszámot is feltétlenül kérjük megadni!)**
- **a tényállás rövid leírása – pontosan leírva a gyermek külföldre vitelének körülményeit, időpontját, helyét, az abban közreműködő személyeket, stb.**
- **a központi hatóság közreműködésének kérése.**

A beadvány előzetes információi alapján a Nemzetközi Magánjogi Főosztály megvizsgálja, hogy az Egyezmény hatálya alá tartozik-e az ügy, majd a beadványon megadott

elérhetőségeken az ügyintéző felveszi a kapcsolatot a kérelmezővel és tájékoztatja, hogy az adott ügyben pontosan milyen iratokra van szükség.

- **Csatolandó iratok**

A gyermek visszaadása iránti kérelmet az erre nemzetközileg rendszeresített **formanyomtatványon (kérelem)** kell előterjeszteni. A formanyomtatvány letölthető magyar és angol nyelven az alábbi linkekre kattintva:

[ELVITELI NYOMTATVÁNY - MAGYAR](#)  
[ELVITELI NYOMTATVÁNY- ANGOL](#)

A Nemzetközi Magánjogi Főosztály e nyomtatványok kitöltéséhez kérésre segítséget nyújt.

Tekintettel arra, hogy minden ügy egyedi, a tényállás tisztázása, valamint az eljárás lehetséges kimenetelének bemutatása érdekében a kérelmezők számára telefonos egyeztetést vagy szükség szerint személyes konzultációt is biztosítunk. A személyes megbeszélés időpontját a kijelölt ügyintézővel előzetesen egyeztetni szükséges.

**A kérelemhez az alábbi iratokat** szükséges mellékelni:

- a gyermek(ek) születési anyakönyvi kivonata
- szülők házassági anyakönyvi kivonata (ha van ilyen)
- a gyermek feletti szülői felügyelet tárgyában hozott határozatok (pl. bírósági határozat, gyámhatósági határozat, stb.)
- a gyermek magyarországi szokásos tartózkodási helyét igazoló iratok (pl. a gyermek iskola-látogatási vagy óvodai igazolása, orvosi igazolás, stb.)
- a gyermekről és az őt elvivő személyről készült lehetőség szerint színes fénykép (különösen, ha a külföldi felkutatásuk szükséges)
- a gyermek külföldre vitelének jogellenességét alátámasztó iratok (pl. a külföldi tartózkodás huzamosságát vagy véglegességét igazoló iratok),

Abban az esetben, ha a kérelmező magyarországi jogi képviselője útján nyújtja be a kérelmet, csatolni kell a jogi képviselő meghatalmazását is. Ebben az esetben az egész eljárás folyamán a Nemzetközi Magánjogi Főosztály a jogi képviselővel tartja a kapcsolatot, az eljárásban történt egyes eseményekről a jogi képviselőt tájékoztatja.

Szükséges továbbá egy a megkeresett állam központi hatósága részére szóló **meghatalmazás** megküldése – az [itt \(MEGHATALMAZÁS\)](#) letölthető mintának megfelelően.

Az Egyezmény szerinti eljárás megindításához számos részes állam további iratok csatolását is kéri. Ezekről szükség szerint a kérelmezőt az ügyintéző tájékoztatja.

Ha az adott államban nem automatikusan ingyenes a kérelmező számára az Egyezmény szerinti eljárás, a bíróság előtti külföldi jogi képviselet ingyenes biztosításhoz, valamint a

bírósi költségek megfizetése alóli mentességhez személyes költségmentesség biztosítását lehet kérni; ebben az esetben **a személyes költségmentességi kérelem benyújtásához szükséges nyomtatványt és az azt alátámasztó, a kérelmező anyagi rászorultságát igazoló iratokat** is csatolni kell. A Nemzetközi Magánjogi Főosztály tájékoztatja a kérelmezőt, hogy az adott állam viszonylatában az eljárás tárgyánál fogva ingyenes-e; ha nem, megküldi a kitöltendő nyomtatványokat.

- **Hol kerül sor a jogellenes gyermekelviteli eljárás lefolytatására a Magyarországról jogellenesen külföldre vitt gyermekek esetében? Melyek állam joga alapján kell eldönteni, hogy jogellenes-e a gyermek külföldre vitele?**

A gyermek Magyarországra való visszaadásáról a gyermekelviteli eljárásban **annak az államnak a bírósága dönt, ahová a gyermeket jogellenesen elvitték, illetve ahol jogellenesen visszatartják.**

**Akkor, ha gyermeket Magyarországról vitték külföldre vagy tartják ott vissza, a gyermek külföldre vitelének jogellenességére, ahogy fentebb már írtuk, a magyar családjog az irányadó.**

Amennyiben a gyermek visszahozatalára irányuló kérelmét a kérelmező a magyar központi hatósághoz nyújtja be, a gyermek külföldre vitelének jogellenességét alátámasztó magyar jogszabályokat a magyar központi hatóság törvénybizonyítvány formájában igazolja a külföldi bíróság számára.

- **A kérelem külföldre továbbítása**

A magyar központi hatóság gondoskodik a hozzá benyújtott gyermek visszahozatala iránti kérelem és a külföldre továbbítandó iratoknak azon állam által elfogadott idegen nyelvre történő lefordításáról, ahova a gyermeket elvitték. Ezt követően a fordítással ellátott iratokat megküldi a gyermek elvitelének helye szerinti állam központi hatóságához.

**Az iratok idegen nyelvre történő fordítása és a magyar központi hatóság közreműködése, jogi segítségnyújtása a magyarországi kérelmezők számára ingyenes!**

## **B. Milyen intézkedésekre kerül sor a gyermek elvitelének helye szerinti államban?**

A **külföldi központi hatóság** a gyermek visszavitelére irányuló, hozzá beérkezett kérelem alapján – az adott ügy körülményeitől függően - elősegítheti az ügy békés rendezését és a gyermek önkéntes visszavitelét. Amennyiben a szülők közötti vita békés úton nem rendezhető, akkor a külföldi központi hatóság - szükség szerint - intézkedik a kérelmező bírósági eljárásban való jogi képviselésének biztosításáról és a gyermek visszahozatalára irányuló bírósági eljárás megindításáról.



- **A vita békés rendezésének lehetősége**

Az Egyezmény értelmében bármikor **lehetőség van a családjogi vita békés rendezésére**, ezért a **bírósági eljárást megelőzően** a legtöbb esetben a központi hatóságok megkísérlik a felek közötti peren kívüli megegyezés elősegítését, a gyermeket elvivő szülőt a gyermek önkéntes visszavételére vagy visszaadására szólítják fel. Amennyiben pedig mindkét szülő hajlandó rá, sor kerülhet a **felek közötti mediációra** is. Több államban a **mediáció során** a szakirányú képesítéssel rendelkező mediátorok közreműködése - erre irányuló kérelem esetén akár ingyenesen - vehető igénybe, amellyel **elkerülhető lehet a gyermek visszahozatala iránti bírósági eljárás lefolytatása és kialakítható egy valamennyi érintett fél számára kedvező, békés megoldási lehetőség.**

- **A gyermek Magyarországra való visszahozatala iránti bírósági eljárás**

Akkor, ha a felek között az ügy békés úton nem rendezhető, szükséges a gyermek visszahozatala iránti bírósági eljárás megindítása.

**Ha a kérelmező a gyermek Magyarországra való visszahozatalát kéri, az Egyezmény szerinti eljárásban a bíróság azt vizsgálja, hogy**

- a gyermek Magyarországon rendelkezett-e szokásos tartózkodási hellyel a külföldre vitelét megelőzően;
- a magyar családjogi jogszabályok alapján jogellenes-e a gyermek külföldre vitele vagy külföldön való visszatartása;
- amennyiben a gyermek külföldre vitelének jogellenessége megállapításra kerül, a bíróság elrendeli a gyermek visszahozatalát Magyarországra, kivéve azon kivételes eseteket, amikor a **kérelmezett fél bizonyítja**, hogy az Egyezményben (vagy a Brüsszel IIb rendeletben) meghatározott megtagadási okok valamelyike áll fenn.

A gyermek visszavitele elrendelésének **megtagadási okai** lehetnek:

- Legalább 1 év eltelt a gyermek jogellenes külföldre vitele és a visszahozatalára irányuló bírósági eljárás megindulása között és a gyermek az új környezetébe beilleszkedett.
- A kérelmező nem gyakorolta a szülői felügyeleti jogait, illetve előzetesen vagy utóbb hozzájárult a külföldre vitelhez vagy külföldön tartózkodáshoz.
- Annak súlyos veszélye áll fenn, hogy a gyermeket a visszavitele testi vagy lelki károsodásnak tenné ki, vagy bármi más módon elviselhetetlen helyzetet teremtene számára. A Brüsszel IIb rendelet alapján ezen megtagadási ok nem kerülhet alkalmazásra, ha igazolható, hogy az abban a tagállamban, ahova vissza kell vinni a gyermeket, már megfelelő intézkedések történtek a gyermek védelme érdekében.
- A gyermek maga ellenzi a visszavitelét és elérte már az érettségnek azon fokát, amikor véleménye már számításba vehető.

Az eljáró bíróság **a gyermek legfőbb érdekére tekintettel dönt a visszahozatala elrendeléséről vagy annak megtagadásáról.**

A gyermek visszahozatala iránti **bírósági eljárás várható időtartama** – különösen az EU tagállamokban lefolytatott eljárások esetében – a kérelem bírósághoz való benyújtásától az első fokú határozathozatalig - **hat hét, amely azonban a gyakorlatban, akár jelentősen is, elhúzódhat.** Az eljárás során a bíróságok soron kívül járnak el.

- **Kell-e fizetni az elviteli eljárásért? – a bírósági eljárás költségei**

A jogellenes gyermekelviteli eljárás az Egyezmény 26. cikkére tekintettel – főszabály szerint - **költségmentes a kérelmező számára, nem kell tehát a magyarországi kérelmezőnek a külföldi bírósági eljárás és a külföldi jogi képviselő költségeit viselnie.**

Azon államokban azonban, amelyek az Egyezmény ezen cikkéhez fenntartást tettek, a kérelmezők számára csak az adott állam belső joga szerinti feltételek mellett biztosított a költségmentes eljárás, jogi segítségnyújtás. A kérelmezőknek ezen államokban a bíróság előtti külföldi jogi képviselőjük biztosításához, valamint a bírósági költségek megfizetése alóli mentességhez **személyes költségmentesség biztosítását kell kérni.**

Felhívjuk ugyanakkor a figyelmet, hogy **ha az eljárásban a külföldi hatóság a kérelmező számára személyes költségmentességet engedélyez, előfordulhat, hogy az a külföldi jogszabályok értelmében nem jelent minden költség alóli teljes mentesülést:** különösen a gyermek visszahozatala iránti kérelem elutasítása esetén a kérelmezőt kötelezhetik a külföldi eljárás költségeinek (pl. ellenérdekű fél ügyvédi és bírósági költségei, szakértői díjak stb.) megtérítésére.

- **A külföldi végrehajtási eljárás**

Amennyiben a jogellenes gyermekelviteli eljárásban eljáró külföldi bíróság elrendeli a gyermek Magyarországra való visszahozatalát és a másik szülő ennek nem tesz eleget, a gyermek átadásának kikényszerítésére végrehajtási eljárás indítható az adott külföldi állam végrehajtási joga szerint.

**2) A GYERMEK JOGELLENES ELVITELE AZ EGYEZMÉNYBEN NEM RÉSZES ÁLLAMBA**

Amennyiben a gyermeket az egyik szülő (vagy gyám vagy egyéb személy) a másik szülő (vagy gyám) beleegyezése vagy gyámhatóság vagy bíróság döntése hiányában **jogellenesen olyan államba viszi, amely nem részes állama az Egyezménynek,** a gyermek Magyarországra való visszahozatalához **az Igazságügyi Minisztérium nem tud segítséget nyújtani.** A gyermeke visszahozatala iránt ilyen esetben a szülőnek kell személyesen vagy meghatalmazott külföldi jogi képviselője útján abban az államban fellépnie, ahová a gyermekét elvitték. Ebben az államban, az adott állammal esetleg fennálló nemzetközi szerződés, ennek hiányában az adott állam belső joga alapján kérheti a szülői felügyelet tárgyában meglévő határozat végrehajtását, ha pedig ilyen nincs, ezen állam bírósága előtt

kezdeményezhet, az adott állam jogának megfelelően, olyan eljárást, amelynek keretében a gyermek Magyarországra való visszahozatala elrendelhető.

Az Egyezményben nem részes államokban a gyermek hazahozatala iránt a magyar hatóságok nem tudnak érdemi intézkedéseket tenni, ugyanakkor az érintett szülő részére **a Külgazdasági és Külügyminisztérium Konzuli és Állampolgársági Főosztálya** (cím:1027 Budapest, Nagy Imre tér 4.,tel:+36-1-458-1000, 06-80-36-80-36, e-mail: konz@mfa.gov.hu) **vagy az adott államban működő magyar külképviselet** esetleg nyújthat olyan információkat (pl. ügyvédlista rendelkezésre bocsátásával), amelyek a külföldi igényérvényesítését elősegíthetik.

<b>II. A GYERMEK KÜLFÖLDRŐL VALÓ JOGELLENES MAGYARORSZÁGRA HOZATALA VAGY VISSZATARTÁSA</b>
--

Amennyiben a külföldön élő gyermeket az egyik szülő (vagy gyám, esetleg más személy) - **a másik szülő (vagy gyám) tudta és/vagy beleegyezése nélkül, vagy ezt engedélyező határozat hiányában – jogellenesen hozta Magyarországra** (jogellenes idehozatal) **vagy jogellenesen tartotta vissza Magyarországon** (jogellenes visszatartás), akkor a másik szülő (vagy gyám) számára rendelkezésére álló lehetőségeket az határozza meg, hogy melyik államból hozták Magyarországra a gyermeket.

Ha olyan államból hozták Magyarországra, amely részese a [gyermek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában, az 1980. évi október hó 25. napján kelt szerződésnek](#) (Magyarországon kihirdette az 1986.évi 14. tvr., a továbbiakban: **Egyezmény**), akkor a hátramaradt szülő (vagy gyám) az Egyezmény alapján kezdeményezheti a gyermek visszavitelét abba az államba, ahol ezt megelőzően élt. Az Egyezmény hazai végrehajtási szabályait [a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény](#) (a továbbiakban: NemzSzülFelTv.) és a [szülői felelősséget érintő nemzetközi ügyekben közreműködő központi hatóságok feladatainak ellátásáról szóló 208/2022. \(VI. 14.\) Korm. rendelet](#) tartalmazza.

Az Egyezmény azon részes államainak<sup>3</sup> listája, amely államok és hazánk között az Egyezmény alkalmazásra kerül a [Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) tekinthető meg.

Ha a gyermeket EU-tagállamba<sup>4</sup> (kivéve Dániát) vitték vagy ott tartották vissza, a jogellenes gyermekelviteli ügyekben az **Egyezmény** rendelkezései mellett [a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről \(átdolgozás\) szóló 2019/1111 EU Rendelet](#) (a továbbiakban: **Brüsszel IIb rendelet**) rendelkezéseit is alkalmazni kell. Az Egyezménynek részese valamennyi EU-tagállam is.

A továbbiakban az **1) pontban** az Egyezmény és a Brüsszel IIb rendelet alapján történő fellépésre vonatkozó információkat mutatjuk be. A **2) pont** tartalmazza arra az esetre vonatkozó tájékoztatást, ha a gyermeket olyan államból hozták Magyarországra, amely nem részese az Egyezménynek.

<sup>3</sup> Albánia, Amerikai Egyesült Államok, Andorra, Argentína, Ausztrália, Ausztria, Bahamai Közösség, Belgium, Belize, Belorusszia, Bolívia, Brazília, Bulgária, Burkina Faso, Costa Rica, Chile, Ciprus, Csehország, Dánia, Dél-afrikai Köztársaság, Dominikai Köztársaság, Ecuador, Egyesült Királyság, Észtország, Fidzsi-szigetek, Finnország, Franciaország, Georgia (Grúzia), Görögország, Guatemala, Hollandia, Honduras, Horvátország, Írország, Izland, Izrael, Jamaica, Japán, Kanada, Kazahsztán, Kína (csak Hong Kong és Makaó), Kolumbia, Koreai Köztársaság, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Marokkó, Málta, Mauritius, Mexikó, Moldova, Monaco, Montenegro, Németország, Nicaragua, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Örményország, Panama, Paraguay, Peru, Portugália, Románia, Salvador, Spanyolország, Sri Lanka, Svájc, Svédország, Szerbia, Szingapúr, Szlovákia, Szlovénia, Saint Kitts és Nevis, San Marino, Seychelle-szigetek, Thaiföld, Törökország, Trinidad és Tobago, Türkmenisztán, Új-Zéland, Ukrajna, Uruguay, Üzbegisztán, Venezuela, Zimbabwe.

<sup>4</sup> Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia

## 1) ELJÁRÁS AZ EGYEZMÉNY ÉS A BRÜSSZEL IIB RENDELET ALAPJÁN

Abban az esetben tehát, ha a gyermeket olyan államból hozták Magyarországra, amellyel hazánk vonatkozásában alkalmazásra kerülhet az **Egyezmény**, a külföldön élő kérelmező kérheti a gyermek visszavitelére irányuló eljárás megindítását.

**Az eljárás célja, hogy a gyermek mielőbb visszakerüljön a szokásos tartózkodási helye szerinti államba, vagyis oda, ahonnan őt jogellenesen elhozták.**

Az Egyezmény szerint a gyermek elvitele vagy elrejtése **jogellenes**, ha az sérti valamely személy felügyeleti jogát, amely jogot az elvitel vagy elrejtés időpontjában gyakorolták vagy azok gyakorlásában éppen az elvitel vagy elrejtés akadályozta meg az arra jogosultat. Arra, hogy fennállt-e a felügyeleti jog, így hogy **a gyermek külföldre való elvitele** vagy külföldön való visszatartása **jogellenes-e, a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga az irányadó**, vagyis azon állam joga, ahonnan a gyermeket elvitték, ahol az elvitelét megelőzően élt. A Brüsszel Iib rendelet lényegében ugyanígy határozza meg a jogellenességet.

**Abban az esetben tehát, ha a gyermeket külföldről hozták Magyarországra, vagy tartják itt vissza, a gyermek idehozatalának jogellenességére azon állam családjoga lesz irányadó, ahonnan őt elhozták**, ahol a gyermek az elhozatal előtt közvetlenül megelőzően élt. A jogellenes gyermekelviteli eljárásban az eljáró magyar bíróság számára a kérelmezőnek igazolnia kell a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam családjogi rendelkezéseit, amelyek szerint a gyermek idehozatala vagy visszatartása jogellenes a másik szülő beleegyezése vagy azt pótló bírósági vagy hatósági döntés hiányában.

A jogellenes gyermekelviteli eljárásban minden esetben annak az államnak a bírósága jár el, ahová a gyermeket jogellenesen elvitték, ezért a gyermek jogellenes Magyarországra hozatala vagy jogellenes magyarországi visszatartása esetén a magyar bíróság folytatja le az Egyezmény szerinti eljárást. **Magyarországon a jogellenes gyermekelviteli eljárásokra a Pesti Központi Kerületi Bíróság rendelkezik kizárólagos illetékességgel.**

Az eljáró bíróság ugyanakkor minden esetben **a gyermek legfőbb érdekére tekintettel hozza meg határozatát, tehát dönt a gyermek külföldre történő visszavitelének elrendeléséről vagy annak megtagadásáról.**

Kiemelendő, hogy a jogellenes gyermekelviteli eljárásban a bíróság kizárólag a gyermek visszavitelének tárgyában határoz, arról dönt, hogy elrendeli-e a gyermek visszavitelét a szokásos tartózkodási helye szerinti államba. Ebben az eljárásban tehát **a bíróság nem dönthet a szülői felügyelet gyakorlásáról**, erről továbbra is annak az államnak a bírósága határozhat, ahol a gyermek a jogellenes elvitelét vagy visszatartását megelőzően élt. A jogellenes gyermekelviteli eljárás megindítása tehát nem akadály, hogy a kérelmező a szülői felügyelet gyakorlásával kapcsolatos eljárást a szokásos tartózkodási helye szerinti államban

egyidejűleg megindítsa, illetve, ha ezen eljárás már folyamatban van, azt a külföldi bíróság lefolytassa.

Ugyanakkor, ha a gyermeket Magyarországra hozó szülő kezdeményez a magyar bíróság előtt a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránt eljárást, és az e perben eljáró magyar bíróság nem hozhat határozatot a szülői felügyelet érdemében, ha értesítik a jogellenes gyermekelviteli eljárás megindításáról (lásd az Egyezmény 16. cikke).

**Az Egyezmény kizárólag a 16. életévét be nem töltött gyermekek vonatkozásában alkalmazható!**

#### **A. Hogyan indítható meg a jogellenes gyermekelviteli eljárás?**

##### **Ki kérheti a gyermekelviteli eljárás megindítását?**

Az a szülő vagy gyám, akinek a gyermek felett szülői felügyeleti joga áll fenn, ezért hozzájárulása szükséges a gyermek külföldre költözéséhez, kérheti az Egyezmény szerinti eljárásban a jogellenesen Magyarországra hozott vagy itt jogellenesen visszatartott gyermeke visszavitelét a szokásos tartózkodási helye szerinti államba.

##### **Hova fordulhat kérelmével a kérelmező?**

A gyermeke visszavitele iránti igénye érvényesítéséhez a kérelmezőnek – kérelemre - **az Egyezmény (valamint a Brüsszel IIb rendelet)** alapján az egyes államokban az erre kijelölt ún. **központi hatóságok nyújtanak segítséget.**

A gyermek visszavitele iránti kérelemmel **az Egyezmény részes államának központi hatóságához lehet fordulni**, akár abban az államban, ahonnan a gyermeket Magyarországra hozták (a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam), vagy akár a magyar központi hatósághoz, ha a gyermeket Magyarországra hozták (az államok által kijelölt központi hatóságokról, illetve elérhetőségeikről [a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) található információ). **Célszerű azonban, ha a kérelmező a tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságához fordul a gyermeke visszavitele iránti kérelmével, miután a gyermek Magyarországra hozatalának jogellenességét ezen állam joga szerint kell igazolni és az erre vonatkozó igazolás kiállításában a külföldi központi hatóság segítséget nyújt.**

Az Egyezmény szerint azonban **nem kötelező** a központi hatósági segítség igénybevétele, a **gyermeke visszavitele iránti kérelmét a kérelmező közvetlenül vagy általa megbízott magyarországi jogi képviselője útján is benyújthatja a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál.**

A **külföldi központi hatóság** felvilágosítást ad a területén tartózkodó kérelmezőknek a jogellenes gyermekelviteli eljárásról, segítséget nyújt a gyermek külföldre vitelének jogellenességére irányadó jogszabályaik igazolásában, a magyar központi hatósághoz

továbbítja a gyermek visszavitele iránti kérelmet és a szükséges iratokat; a teljes jogellenes gyermekelviteli eljárás alatt együttműködik a magyar központi hatósággal.

**Magyarországon az Egyezmény, valamint a Brüsszel IIb rendelet** alapján a jogellenes gyermekelviteli ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáért felelős hatóság neve, elérhetősége (a továbbiakban: **magyar központi hatóság**):

## **IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM**

### **Nemzetközi Magánjogi Főosztály**

Cím: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Levelezési cím: 1357 Budapest Pf.: 2.

Ügyfélfogadási cím:

1051 Budapest, Báthory utca 12.

E-mail cím: [nmfo@im.gov.hu](mailto:nmfo@im.gov.hu)

Tel.: +36 1 795-5397; +36 1 795-3188

Fax: +36 1 550-3946;

- **Mit kell tennie, ha a magyar központi hatóságnál kívánja a gyermeke visszavitele iránti kérelmét benyújtani?**

Abban az esetben, ha a jogellenesen Magyarországra hozott gyermek visszavitele iránti kérelmet a magyar központi hatóságnál kívánja benyújtani a kérelmező, az Egyezmény szerinti kérelmét és a szükséges mellékleteket az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztályához kell megküldenie a fenti elérhetőségekre.

**Felhívjuk a figyelmet, hogy a magyar bírósági eljárásban felhasználásra kerülő valamennyi iratot a kérelmezőnek MAGYAR NYELVŰ FORDÍTÁSSAL ELLÁTVA kell benyújtani! Az iratok fordíttatásában a magyar központi hatóság nem nyújt segítséget, arról a kérelmezőnek kell gondoskodnia!**

- **Csatolandó iratok**

- A gyermek visszaadása iránti kérelmet az erre nemzetközileg rendszeresített **formanyomtatványon (kérelem)** kell előterjeszteni. A formanyomtatvány letölthető magyar és angol nyelven az alábbi linkekre kattintva:

**[ELVITELI NYOMTATVÁNY - MAGYAR](#)**

**[ELVITELI NYOMTATVÁNY- ANGOL](#)**

**A kérelemhez az alábbi dokumentumokat szükséges mellékelni:**

- a gyermek(ek) születési anyakönyvi kivonata
- szülők házassági anyakönyvi kivonata (ha van ilyen)

- a gyermek feletti szülői felügyelet tárgyában hozott határozatok (pl. bírósági határozat, gyámhatósági határozat, stb.)
- a gyermeknek a külföldi szokásos tartózkodási helyét igazoló iratok (pl. a gyermek iskola-látogatási vagy óvodai igazolása, orvosi igazolás, stb.)
- a gyermekről és az őt idehozó személyről készült lehetőség szerint színes fénykép (különösen, ha a külföldi felkutatásuk szükséges)

**A gyermek Magyarországra hozatala (visszatartása) jogellenességének igazolására a kérelmezőnek csatolnia kell a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam szülői felügyeletre vonatkozó jogszabályait** (akár a külföldi központi hatóság közreműködésével vagy a külföldi bíróság erre irányuló határozatával), amelyek szerint a gyermek idehozatala vagy visszatartása jogellenes a másik szülő beleegyezése vagy azt pótló bírósági vagy hatósági döntés hiányában.

Szükséges továbbá egy a magyar központi hatóság részére szóló **meghatalmazás** megküldése – az itt ([MEGHATALMAZÁS](#)) letölthető mintának megfelelően.

Abban az esetben, **ha a külföldön élő kérelmező magyarországi jogi képviselőnek közvetlenül megbízást ad a jogellenes gyermekelviteli eljárásban való képviselétére, a gyermek visszavitele iránti eljárást a jogi képviselője útján kell megindítania.** Ebben az esetben a magyar központi hatóság a jogellenes gyermekelviteli eljárásban csak az eljáró bíróság megkeresése alapján működik közre.

## B. Milyen intézkedésre kerül sor a kérelem alapján Magyarországon?

A **magyar központi hatóság** a hozzá beérkezett a gyermek visszavitelére irányuló kérelem alapján – az adott ügy körülményeitől függően - elősegítheti az ügy békés rendezését és a gyermek önkéntes visszavitelét. Amennyiben a szülők közötti vita békés úton nem rendezhető, akkor a magyar központi hatóság intézkedik a kérelmező bírósági eljárásban való jogi képviselétének biztosításáról és a gyermek visszavitelére irányuló bírósági eljárás megindításáról.

### - **A vita békés rendezésének lehetősége**

Az Egyezmény értelmében bármikor **lehetőség van a családjogi vita békés rendezésére**, ezért a **bírósági eljárást megelőzően** a legtöbb esetben a magyar központi hatóság megkísérli a felek közötti peren kívüli megegyezésének elősegítését, a gyermeket idehozó szülőt a gyermek önkéntes visszavitelére vagy visszaadására szólítja fel. Amennyiben pedig mindkét szülő hajlandó rá, sor kerülhet a **felek közötti mediációra** is. **A mediáció keretében** a szakirányú képesítéssel rendelkező mediátorok közreműködésével **kialakítható egy olyan valamennyi érintett fél számára kedvező, békés megoldási lehetőség, amellyel elkerülhető lehet a gyermek visszavitele iránti bírósági eljárás lefolytatása.**



A magyar központi hatóság a felek kérésére rendelkezésükre bocsátja a családjogi jogvitákban közreműködést vállaló [mediátorok listáját](#). **A kiválasztott mediátor(ok)ral a feleknek kell felvenni a kapcsolatot és a mediációs eljárás költségeit is a feleknek kell viselnie!**

- ***A jogellenesen Magyarországra hozott gyermek visszavitele iránti bírósági eljárás***

Akkor, ha a felek között az ügy békés úton nem rendezhető, szükséges a gyermek visszavitele iránti bírósági eljárás megindítása.

Amennyiben a külföldi kérelmezőnek nincs általa meghatalmazott magyarországi jogi képviselője, a magyar központi hatóság a képviselőt egy ügyvédi irodának ad megbízást, a megbízott ügyvéd a kérelmezőt a teljes magyarországi jogellenes gyermekelviteli eljárásban képviseli. **Ebben az esetben a külföldön élő kérelmezőnek a jogi képviselőt a magyar központi hatóság ingyenesen biztosítja.**

**Ha a kérelmező a jogellenesen Magyarországra hozott gyermek visszavitelét kéri a szokásos tartózkodási helye szerinti államba, az Egyezmény szerinti eljárásban a magyar bíróság azt vizsgálja, hogy**

- a gyermeknek azon államban volt-e a szokásos tartózkodási helye a Magyarországra hozatalát megelőzően, ahová a kérelmező a visszavitelét kéri;
- a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam családjoga, szülői felügyeleti jogszabályai szerint jogellenes-e a gyermek Magyarországra hozatala vagy itt visszatartása;
- amennyiben a gyermek Magyarországra hozatalának jogellenessége megállapításra kerül, a bíróság elrendeli a gyermek visszavitelét a szokásos tartózkodási helye szerinti államba, kivéve azon kivételes eseteket, amikor **a kérelmezett fél bizonyítja**, hogy az Egyezményben (vagy a Brüsszel IIb rendeletben) meghatározott megtagadási okok valamelyike áll fenn.

Ilyen a gyermek visszavitele elrendelésének **megtagadási okai** lehetnek:

- Legalább 1 év eltelt a gyermek jogellenes Magyarországra hozatala és a visszavételére irányuló bírósági eljárás megindulása között és a gyermek az új környezetébe beilleszkedett.
- A kérelmező nem gyakorolta a szülői felügyeleti jogait, illetve előzetesen vagy utóbb hozzájárult a gyermek hazahozatalához vagy itt-tartózkodáshoz.
- Annak súlyos veszélye áll fenn, hogy a gyermeket a visszavitele testi vagy lelki károsodásnak tenné ki, vagy bármi más módon elviselhetetlen helyzetet teremtene számára. A Brüsszel IIb rendelet alapján ezen megtagadási ok nem kerülhet alkalmazásra, ha igazolható, hogy abban a tagállamban, ahova vissza kell vinni a gyermeket, már megfelelő intézkedések történtek a gyermek védelme érdekében.
- A gyermek maga ellenzi a visszavitelét és elérte már az érettségnek azon fokát, amikor véleménye már számításba vehető.

Az eljáró magyar bíróság **a gyermek legfőbb érdekére tekintettel dönt a visszavitele elrendeléséről vagy annak megtagadásáról.**

A gyermek visszavitele iránti **bíróági eljárás várható időtartama** - a kérelem bírósághoz való benyújtásától az első fokú határozathozatalig - **hat hét, amely azonban a gyakorlatban elhúzódhat**. Az eljárás során a bíróságok soron kívül járnak el. Az elsőfokú határozattal szemben fellebbezés nyújtható be, a másodfokú eljárásban a Fővárosi Törvényszék jár el.

- **Kell-e fizetni az elviteli eljárásért?**

A jogellenes gyermekelviteli eljárás az Egyezmény 26. cikkére tekintettel **költségmentes a külföldi kérelmező számára, nem kell tehát a kérelmezőnek a magyar bírósági eljárás költségeit viselnie**.

- **A végrehajtási eljárás**

Amennyiben a jogellenes gyermekelviteli eljárásban eljáró magyar bíróság elrendeli a gyermek visszavételét a szokásos tartózkodási helye szerinti államba és a másik szülő ennek nem tesz eleget, a gyermek átadásának kikényszerítésére végrehajtási eljárás indítható. A végrehajtási eljárásra a magyar végrehajtási jog szabályai irányadók.

<b>2) A GYERMEK EGYEZMÉNYBEN NEM RÉSZES ÁLLAMBÓL VALÓ MAGYARORSZÁGRA HOZATALA</b>
---

Amennyiben a gyermeket az egyik szülő (vagy gyám vagy egyéb személy) a másik szülő (vagy gyám) beleegyezése vagy gyámhatóság vagy bíróság döntése hiányában **jogellenesen olyan államból hozza Magyarországra, amely nem részes állama az Egyezménynek**, a gyermek visszavételéhez **az Igazságügyi Minisztérium nem tud segítséget nyújtani**. A gyermeke visszavitele iránt ilyen esetben a szülőnek kell személyesen vagy meghatalmazott külföldi jogi képviselője útján kell a magyar bíróság előtt fellépnie. Kérheti egyrészt a szülői felügyelet tárgyában esetleg létező határozat végrehajtását, az adott állammal hatályos nemzetközi szerződés, ennek hiányában a magyar belső jog ([a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény](#)) alapján. Másrészt, ha ilyen határozat nincs, szülői felügyeleti eljárásban kérheti a magyar bíróságtól olyan határozat meghozatalát, amely a gyermek visszavételét eredményezi.

### III. A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEK JOGSZERŰ ELVITELE KÜLFÖLDRE VAGY JOGSZERŰ KÜLFÖLDÖN TARTÁSA

Amennyiben egy szülő a gyermekét huzamos időre vagy letelepedés szándékával akarja Magyarországról külföldre vinni, annak megelőzése érdekében, hogy ellene ne induljon a gyermek visszahozatala iránti nemzetközi eljárás a *gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában, az 1980. évi október hó 25. napján kelt szerződés* (Magyarország kihirdette az 1986. évi 14. tvr., a továbbiakban: **Egyezmény**) alapján, a magyar családjog szerinti a gyermek jogszerű külföldre vitelére előírt feltételeket kell teljesítenie.

Hazánkban a *Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény* – különösen a Családjogi Könyv 4:152. §-a, valamint a szülői felügyelet gyakorlására vonatkozó XVIII. fejezetének szabályai, valamint a gyámhatóságokról, valamint a *gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet* 24. §-ának, továbbá a *szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény* 32. §-ának rendelkezései az irányadók a gyermek külföldre vitelének szabályaira.

**A fenti rendelkezések értelmében, ha a szülő Magyarországról kívánja külföldre vinni gyermekét huzamos időtartamra vagy letelepedés szándékával, annak érdekében, hogy az jogszerűen valósuljon meg, a következőket teheti meg:**

- a. A gyermekének huzamos időn át vagy letelepedés szándékával való külföldre viteléhez be kell szereznie a ***másik szülő hozzájárulását***,
- b. Akkor, ha a másik szülő nem adta hozzájárulását, a ***gyámhivatal döntését kell kérnie*** a gyermek huzamos időtartamú vagy telepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölésére. Amennyiben a gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése iránti kérelem szülői felügyelettel kapcsolatos bírósági keresetben vagy szülői felügyelettel kapcsolatos per megindítását követően kerül előterjesztésre, a ***kérelemről a bíróság dönt.***

**Amennyiben Magyarországról meghatározott időre jogszerűen vitte külföldre a gyermekét a szülő (pl. nyaralni), de ezen időszak elteltét követően is külföldön kívánja a gyermekét tartani, úgy ekkor is a következőket teheti annak érdekében, hogy jogszerű legyen a gyermeke tartós vagy letelepedés célú külföldön tartása:**

- a. A gyermeknek a huzamos időn át vagy letelepedés céljából való külföldön maradáshoz be kell szereznie a ***másik szülő hozzájárulását***,
- b. Ha másik szülő nem adta hozzájárulását, az illetékes ***gyámhivatal döntését kell kérnie*** a gyermek huzamos időtartamú vagy telepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölésére. Amennyiben a gyermek huzamos időtartamú

vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése iránti kérelem szülői felügyelettel kapcsolatos bírósági keresetben vagy szülői felügyelettel kapcsolatos per megindítását követően kerül előterjesztésre, a **kérelemről a bíróság dönt.**

**Minden esetben** szükséges a gyermek huzamos időre vagy letelepedés céljából való külföldre viteléhez vagy ott tartásához a **másik szülő hozzájárulása** (tehát akkor is, ha **a szülői felügyeletet gyakorló szülő akarja a gyermeket külföldre vinni!**), kivéve,

1. ha a gyermekétől különélő szülő felügyeleti jogát a bíróság e tekintetben **korlátozta, vagy megvonta**, vagy
2. ha a **gyámhatóság vagy a bíróság határozatával** a gyermeknek külföldi tartózkodási helyet jelölt ki.

**Abban az esetben, ha a Magyarországon élő gyermeket a magyar családjogi jogszabályok betartásával, a szükséges engedélyek és feltételek mellett a szülő jogilag rendezett körülmények között viszi el Magyarországról külföldre, vagy így tartja őt külföldön, az elvitele, illetve visszatartása nem minősül jogellenesnek, így a szülővel szemben nem kezdeményezhető külföldön a gyermek visszahozatalára irányuló Egyezmény szerinti eljárás. (Erről részletes információ található az „I. A gyermek Magyarországról való jogellenes külföldre vitele vagy visszatartása” című tájékoztatóban).**

**A gyermek JOGSZERŰ külföldre vitelével tehát a jogellenes gyermekelviteli eljárás MEGELŐZHETŐ!**

#### IV. A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ GYERMEK JOGSZERŰ MAGYARORSZÁGRA HOZATALA VAGY JOGSZERŰ MAGYARORSZÁGON TARTÁSA

Amennyiben a szülő külföldről Magyarországra szeretné hozni a gyermekét tartósan vagy véglegesen, úgy a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga által a gyermek jogszerű külföldre viteléhez előírt feltételeket kell teljesítenie. Erre tekintettel ezen állam családjogi rendelkezései irányadóak arra, hogy a **gyermek jogszerű Magyarországra hozatalához** szükséges-e a másik szülő beleegyezése vagy azt pótló bírósági vagy hatósági döntés.

Amennyiben külföldről meghatározott időre jogszerűen hozta Magyarországra a gyermekét a szülő (pl. nyaralni), de ezen időszak elteltét követően is itthon kívánja a gyermekét tartani, úgy ezúttal is a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam családjoga által a gyermek jogszerű külföldön tartásához előírt feltételeket kell teljesítenie.

**Erre figyelemmel a gyermek Magyarországra való hozatalát, illetve visszatartását megelőzően feltétlenül érdemes tájékozódni a külföldi jog szerint szükséges szülői jóváhagyás vagy külföldi bírósági, hatósági engedély beszerzéséről!**

Ehhez nyújthatnak segítséget az Európai Unió tagállamai viszonylatában az Európai Igazságügyi Portálon közzétett, a **gyermek jogszerű külföldre vitelére vonatkozóan készített [tájékoztató anyagok](#)**, amely **tagállamonként** külön-külön tartalmazzák a tagállamoknak a gyermek jogszerű külföldre vitelére vonatkozó családjogi rendelkezéseit.

A fentiekkel kapcsolatos tájékoztatásért a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam Egyezmény szerinti központi hatóságához is lehet fordulni. Az Egyezmény részes államai által kijelölt központi hatóságokról, illetve elérhetőségeikről a [Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) található információ.

**Abban az esetben, ha a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam jogának betartásával, a szükséges engedélyek és feltételek mellett a szülő jogilag rendezett körülmények között hozza Magyarországra külföldről a gyermekét, vagy tartja itthon a gyermeket, az idehozatala, illetve visszatartása nem minősül jogellenesnek; így a gyermeket idehozó szülővel szemben nem kezdeményezhető a gyermek visszavitelére irányuló Egyezmény szerinti eljárás. (Erről részletes információ található az „II. A gyermek külföldről való jogellenes Magyarországra hozatala vagy visszatartása” című tájékoztatóban).**

**A gyermek JOGSZERŰ Magyarországra hozatalával tehát a jogellenes gyermekelviteli eljárás MEGELŐZHETŐ!**

## V. A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ KÉRELMEZŐNEK A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ GYERMEKSEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁSA

Amennyiben a Magyarországon élő kapcsolattartásra jogosult szülő vagy kapcsolattartásra jogosult más személy számára a külföldön élő gyermeket gondozó szülő nem biztosítja, vagy nem megfelelően biztosítja a külföldön élő gyermekkel való kapcsolattartást, a kérelmező szülő a nemzetközi kapcsolattartási ügyeket is szabályozó európai uniós rendelet, valamint a vonatkozó többoldalú nemzetközi egyezmény alapján kérheti a magyar hatóságok közreműködését.

### 1) KAPCSOLATTARTÁS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMÁBAN ÉLŐ GYERMEKSEL

Az EU-tagállamok egymás közötti viszonylatában (kivéve Dániát) [a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről \(átdolgozás\) szóló 2019/1111 EU Rendelet](#) (a továbbiakban: **Brüsszel IIb rendelet**) **irányadó** az egyik EU-tagállam bírósága által a gyermekkel való kapcsolattartás tárgyában hozott határozatának a másik tagállamban történő végrehajtására. A fenti európai uniós rendelet **magyar központi hatósága a Belügyminisztérium.**

Erre figyelemmel, **amennyiben az egyik szülő részére, valamely EU-tagállamban (kivéve Dániát) tartózkodó gyermekével való kapcsolattartását a másik szülő nem vagy nem megfelelően biztosítja**, a gyermekével való kapcsolattartás biztosítása iránti kérelmével **az alábbi hatósághoz fordulhat:**

#### **Belügyminisztérium**

#### **Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztály**

1054 Budapest, Báthory utca 10.;

telefon: +36-1-795-3132; +36-1-795-5446, +36-1-795-3155

e-mail: [gyergyam@bm.gov.hu](mailto:gyergyam@bm.gov.hu); [kozponti.hatosag@bm.gov.hu](mailto:kozponti.hatosag@bm.gov.hu)

Az EU tagállamában élő gyermekkel való kapcsolattartási ügyekben **az Igazságügyi Minisztériumnak feladata nincs!**

### 2) KAPCSOLATTARTÁS AZ EGYEZMÉNY RÉSZES ÁLLAMÁBAN ÉLŐ GYERMEKSEL

**Amennyiben a gyermek olyan EU-n kívüli államban (vagy Dániában) él, amely vonatkozásában hatályban van a [gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában, az 1980. évi október hó 25. napján kelt szerződés](#) (Magyarországon kihirdette az 1986. évi 14. tvr., a továbbiakban: **Egyezmény**), és a**

gyermeket gondozó szülő (vagy más személy) nem vagy nem megfelelően biztosítja a gyermekkel való kapcsolattartását, az Egyezmény 21. cikke alapján kérheti a kapcsolattartás biztosításához a hatóságok segítségét. Az Egyezmény hazai végrehajtási szabályait [a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény](#) (a továbbiakban: NemzSzülFelTv.) és a [szülői felelősséget érintő nemzetközi ügyekben közreműködő központi hatóságok feladatainak ellátásáról szóló 208/2022. \(VI. 14.\) Korm. rendelet](#) tartalmazza.

**Az Egyezmény kizárólag a 16. életévét be nem töltött gyermekek vonatkozásában alkalmazható!**

Az Egyezmény azon részes államainak<sup>5</sup> listája, amely államok és hazánk között az Egyezmény alkalmazásra kerül a [Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) tekinthető meg.

Abban az esetben tehát, ha a gyermek olyan államban él, amellyel hazánk vonatkozásában alkalmazásra kerülhet az **Egyezmény**, kezdeményezhető a gyermekkel való nemzetközi kapcsolattartás biztosítása.

#### **A. Hogyan kérhető az Egyezmény szerinti eljárásban a gyermekkel való nemzetközi kapcsolattartás?**

##### **Ki kérheti a gyermekkel való kapcsolattartást?**

A Magyarországon élő és a magyar jog szerint kapcsolattartásra jogosult szülő vagy kapcsolattartásra jogosult más személy kérheti a külföldön, az EU-n kívüli és az Egyezmény részes államában élő gyermekkel való kapcsolattartása biztosítását, ha a gyermeket gondozó szülő azt nem biztosítja, vagy nem megfelelően biztosítja.

Hazánkban a [Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény](#) 4:179. §-a irányadó arra, hogy a magyar jog szerint kinek lehet a gyermekkel kapcsolattartási joga. Eszerint a kapcsolattartásra a gyermekétől különélő szülő, valamint a nagyszülő, a testvér és - ha a szülő és a nagyszülő nem él vagy a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy a kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja - a gyermek szülőjének testvére és szülőjének házastársa is jogosult.

##### **Hova fordulhat kérelmével a kérelmező?**

<sup>5</sup> Albánia, Amerikai Egyesült Államok, Andorra, Argentína, Ausztrália, Ausztria, Bahamai Közösség, Belgium, Belize, Belorusszia, Bolívia, Brazília, Bulgária, Burkina Faso, Costa Rica, Chile, Ciprus, Csehország, Dánia, Dél-afrikai Köztársaság, Dominikai Köztársaság, Ecuador, Egyesült Királyság, , Észtország, Fidzsi-szigetek, Finnország, Franciaország, Georgia (Grúzia), Görögország, Guatemala, Hollandia, Honduras, Horvátország, Írország, Izland, Izrael, Jamaica, Japán, Kanada, Kazahsztán, Kína (csak Hong Kong és Makaó), Kolumbia, Koreai Köztársaság, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Marokkó, Málta, Mauritius, Mexikó, Moldova, Monaco, Montenegró, Németország, Nicaragua, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Örményország, Panama, Paraguay, Peru, Portugália, Románia, Salvador, Spanyolország, Sri Lanka, Svájc, Svédország, Szerbia, Szingapúr, Szlovákia, Szlovénia, Saint Kitts és Nevis, San Marino, Seychelle-szigetek, Thaiföld, Törökország, Trinidad és Tobago, Türkmenisztán, Új-Zéland, Ukrajna, Uruguay, Üzbegisztán, Venezuela, Zimbabwe.



A gyermekével való kapcsolattartás biztosításához a kérelmezőnek – kérelemre - az Egyezmény alapján az egyes államokban az erre kijelölt ún. **központi hatóságok nyújtanak segítséget.**

A gyermekkel való kapcsolattartás iránti kérelemmel **az Egyezmény bármely részes államának központi hatóságához lehet fordulni**, így a magyarországi kérelmezők fordulhatnak a magyar központi hatósághoz, vagy akár azon állam központi hatóságához, ahol a gyermek jelenleg él.

**Nem kötelező** azonban a **központi hatósági segítség igénybevétele**, a gyermekkel való kapcsolattartás biztosítása iránti **kérelmét a kérelmező közvetlenül is benyújthatja azon állam bíróságánál, más hatóságánál, ahol a gyermek szokásos tartózkodási helye van.**

A központi hatóságok felvilágosítást nyújtanak a kérelmezőknek, azon állam központi hatóságához továbbítják a kapcsolattartási kérelmet és a szükséges iratokat, ahol a gyermek él; a teljes eljárás alatt kapcsolatot tartanak az érintett ország központi hatóságával, amely adott esetben a gyermek felkutatásában is közreműködik, valamint a külföldi jogi képviselőt biztosításához is segítséget nyújt.

**Magyarországon az Egyezmény alapján a központi hatósági feladatok ellátásáért felelős hatóság neve, elérhetősége (a továbbiakban: magyar központi hatóság):**

## **IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM**

### **Nemzetközi Magánjogi Főosztály**

Cím: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Levelezési cím: 1357 Budapest Pf.: 2.

Ügyfélfogadási cím:

1051. Budapest, Báthory utca 12.

E-mail cím: [nmfo@im.gov.hu](mailto:nmfo@im.gov.hu)

Tel.: +36 1 795-5397; +36 1 795-3188

Fax: +36 1 550-3946;

Amennyiben a kérelmező az **Egyezmény másik részes államának központi hatóságához** kíván kérelmével fordulni, az államok által kijelölt központi hatóságokról, illetve elérhetőségeikről a [Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) található információ.

### **Mit kell tennie, ha a magyar központi hatóságnál kívánja a gyermekével való kapcsolattartási kérelmét benyújtani?**

Abban az esetben, ha a gyermekkel való kapcsolattartás biztosítása iránti kérelmet a magyar központi hatóságnál kívánja benyújtani a kérelmező, mindenképp egy rövid írásbeli beadványt kell megküldenie a Nemzetközi Magánjogi Főosztályhoz a fenti elérhetőségekre. **E beadványnak tartalmaznia kell a következőket:**



- a kérelmező pontos nevét és a gyermekkel való kapcsolatát
- a kérelmező elérhetőségének feltüntetését (az ügyintézés meggyorsítása céljából a lakcím mellett az e-mail címet, telefonszámot is feltétlenül kérjük megadni!)
- a tényállás rövid leírása – pontosan leírva a gyermekkel való kapcsolattartása körülményeit, időpontját, helyét, annak akadályozását, stb.
- meg kell jelölni, hogy miként kívánja a gyermekkel való kapcsolattartását gyakorolni, (rendszerességét, módját)
- a központi hatóság közreműködésének kérése.

A beadvány előzetes információi alapján a Nemzetközi Magánjogi Főosztály megvizsgálja, hogy az Egyezmény hatálya alá tartozik-e az ügy, majd a beadványon megadott elérhetőségeken az ügyintéző felveszi a kapcsolatot a kérelmezővel és tájékoztatja, hogy pontosan az adott ügyben milyen iratokra van szükség.

- **Csatolandó iratok**

- A gyermekkel való kapcsolattartás biztosítása iránti kérelmet az erre nemzetközileg rendszeresített **formanyomtatványon (kérelem)** kell előterjeszteni. Az Egyezményhez a **kapcsolattartási kérelmek előterjesztéséhez rendszeresített nyomtatvány** letölthető magyar és angol nyelven:

**[KAPCSOLATTARTÁSI NYOMTATVÁNY - MAGYAR](#)**  
**[KAPCSOLATTARTÁSI NYOMTATVÁNY- ANGOL](#)**

A Nemzetközi Magánjogi Főosztály e nyomtatványok kitöltéséhez kérésre segítséget nyújt.

Tekintettel arra, hogy minden ügy egyedi, a tényállás tisztázása, valamint az eljárás lehetséges kimenetelének bemutatása érdekében a kérelmezők számára telefonos egyeztetést vagy szükség szerint személyes konzultációt is biztosítunk. A személyes megbeszélés időpontját a kijelölt ügyintézővel előzetesen egyeztetni szükséges.

**A kérelemhez az alábbi iratokat** szükséges mellékelni:

- a gyermek(ek) születési anyakönyvi kivonata
- szülők házassági anyakönyvi kivonata (ha van ilyen)
- a gyermek feletti szülői felügyelet tárgyában hozott határozatok (pl. bírósági határozat, gyámhatósági határozat, stb.)
- a gyermekről és a másik szülőről készült lehetőség szerint színes fénykép (különösen, ha a külföldi felkutatásuk szükséges)
- a gyermekkel való kapcsolattartás akadályozását alátámasztó dokumentumokat.

Abban az esetben, ha a kérelmező magyarországi jogi képviselője útján nyújtja be a kérelmet, csatolni kell a jogi képviselő meghatalmazását is. Ebben az esetben az egész eljárás folyamán a jogi képviselővel tartjuk a kapcsolatot, az eljárásban történt egyes eseményekről a jogi képviselőt tájékoztatjuk.

Szükséges továbbá egy a megkeresett állam központi hatósága részére szóló **meghatalmazás** megküldése. A kapcsolattartási ügyekben a megkeresett állam központi hatósága részére szóló **meghatalmazás** itt ([MEGHATALMAZÁS](#)) letölthető.

Az Egyezmény szerinti eljárás megindításához számos részes állam további iratok csatolását is kéri. Ezekről szükség szerint a kérelmezőt az ügyintéző tájékoztatja.

Ha az adott államban nem automatikusan ingyenes a kérelmező számára az Egyezmény szerinti eljárás, a bíróság előtti külföldi jogi képviselet ingyenes biztosításhoz, valamint a bírósági költségek megfizetése alóli mentességhez személyes költségmentesség biztosítását lehet kérni; ebben az esetben a személyes költségmentességi kérelem benyújtásához szükséges nyomtatványt és az azt alátámasztó, a kérelmező anyagi rászorultságát igazoló iratokat is csatolni kell. A Nemzetközi Magánjogi Főosztály tájékoztatja a kérelmezőt, hogy az adott állam viszonylatában az eljárás tárgyánál fogva ingyenes-e; ha nem, megküldi a kitöltendő nyomtatványokat.

- **Hogyan kerül sor a gyermekkel való kapcsolattartás biztosítására? Milyen eljárások lefolytatása lehet szükséges?**

Amennyiben a kérelmezőnek a gyermekkel való kapcsolattartási jogát már bíróság vagy hatóság végrehajtható határozatával szabályozta, kérhető e kapcsolattartási határozat végrehajtása. Ha a kérelmező kapcsolattartási jogát még nem szabályozták, illetve, ha a korábbi szabályozás a megváltozott körülményekre tekintettel nem végrehajtható, **a kapcsolattartás rendezése, illetve módosítása tárgyában annak az államnak a bírósága, hatósága dönt, ahol a gyermek szokásos tartózkodási helye van.**

**B. Milyen intézkedésre kerül sor külföldön a kapcsolattartási kérelem alapján?**

A **külföldi központi hatóság** a hozzá beérkezett a gyermekkel való kapcsolattartás biztosítására irányuló kérelem alapján – az adott ügy körülményeitől függően - elősegítheti az ügy békés rendezését és a kapcsolattartás önkéntes biztosítását. Amennyiben a szülők közötti vita békés úton nem rendezhető, akkor a központi hatóság intézkedik a kérelmező bírósági, hatósági eljárásban való jogi képviseletének biztosításáról. Amennyiben már van végrehajtható kapcsolattartási határozat, a kérelmező jogi képviselője útján kezdeményezheti annak végrehajtását, megfelelő kapcsolattartási határozat hiányában pedig a kapcsolattartás szabályozása vagy újra-szabályozása iránti bírósági eljárás megindítását.

- **A vita békés rendezésének lehetősége**

Az Egyezmény értelmében bármikor **lehetőség van a családjogi vita békés rendezésére**, ezért a **bíróági vagy más hatósági eljárást megelőzően** a legtöbb esetben a külföldi központi hatóság megkísérli a felek közötti peren kívüli megegyezés elősegítését, a kapcsolattartást akadályozó szülőt annak önkéntes biztosítására szólítja fel. Amennyiben pedig mindkét szülő hajlandó rá, sor kerülhet a **felek közötti mediációra** is. A **mediáció keretében** a szakirányú képesítéssel rendelkező mediátorok közreműködésével **kialakítható egy valamennyi érintett fél számára kedvező, békés megoldási lehetőség a kapcsolattartási jog megfelelő gyakorlásához.**

- **A gyermekkel való kapcsolattartás szabályozása iránti bíróági eljárás**

Akkor, ha a felek között az ügy békés úton nem rendezhető, szükséges lehet a gyermekkel való kapcsolattartás szabályozása vagy újra-szabályozása iránti bíróági, hatósági eljárás megindítása, illetve végrehajtható kapcsolattartási határozat esetén annak végrehajtása iránti eljárás lefolytatása.

Az eljáró bíróság, hatóság **a gyermek legfőbb érdekére tekintettel dönt a kérelmező kapcsolattartásának biztosításáról.**

- **Kell-e fizetni az Egyezmény szerinti eljárásért?**

Az eljárás az Egyezmény 26. cikkére tekintettel – főszabály szerint - **költségmentes a kérelmező számára, nem kell tehát a kérelmezőnek a külföldi bíróági eljárás költségeit viselnie.**

Azon államokban azonban, amelyek az Egyezmény ezen cikkéhez fenntartást tettek, a kérelmezők számára csak az adott állam belső joga szerinti feltételek mellett biztosított a költségmentes eljárás, jogi segítségnyújtás. A kérelmezőknek ezen államokban a bíróság előtti külföldi jogi képviseletük biztosításhoz, valamint az eljárási költségek megfizetése alóli mentességhez **személyes költségmentesség biztosítását kell kérni.**

Felhívjuk ugyanakkor a figyelmet, hogy **ha az eljárásban a külföldi bíróság, hatóság a kérelmező számára személyes költségmentességet engedélyez, előfordulhat, hogy az a külföldi jogszabályok értelmében nem jelent minden költség alóli teljes mentesülést; pl. megalapozatlannak talált kérelmek esetén a kérelmezőt kötelezhetik a külföldi eljárás költségeinek (pl. ellenérdekű fél ügyvédi és bíróági költségei, szakértői díjak stb.) megtérítésére.**

## VI. A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ KÉRELMEZŐNEK A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEKSEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁSA

A külföldön élő kapcsolattartásra jogosult szülő vagy kapcsolattartásra jogosult más személy számára a gyermeket gondozó szülő nem biztosítja, vagy nem megfelelően biztosítja a Magyarországon élő gyermekkel való kapcsolattartást, a kérelmező a nemzetközi kapcsolattartási ügyeket is szabályozó európai uniós rendelet, valamint a vonatkozó többoldalú nemzetközi egyezmény alapján kérheti a magyar hatóságok közreműködését.

### 1) KAPCSOLATTARTÁS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMÁBAN ÉLŐ KÉRELMEZŐ ÉS A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEK KÖZÖTT

Az EU-tagállamok egymás közötti viszonylatában (kivéve Dániát) [a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről \(átdolgozás\) szóló 2019/1111 EU Rendelet](#) (a továbbiakban: **Brüsszel IIb rendelet**) irányadó az egyik EU-tagállam bírósága által a gyermekkel való kapcsolattartás tárgyában hozott határozatának a másik tagállamban történő végrehajtására. A fenti európai uniós rendelet magyar központi hatósága a **Belügyminisztérium**.

Erre tekintettel **amennyiben bármely EU-tagállamban (kivéve Dániát) tartózkodó kérelmező a Magyarországon élő gyermekkel való kapcsolattartását a másik szülő nem vagy nem megfelelően biztosítja**, a gyermekével való kapcsolattartás biztosítása iránti kérelmével fordulhat a tartózkodási helye szerinti tagállam Brüsszel IIb rendelet alapján kijelölt központi hatóságához. Nincs akadálya azonban, hogy közvetlenül a rendelet magyar központi hatóságához forduljon kérelmével, amely hatóság az **alábbi**:

#### **Belügyminisztérium**

#### **Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztály**

1054 Budapest, Báthory utca 10.

telefon: +36-1-495-3132; +36-1-795-5446, +36-1-795-3155

e-mail: [gyergyam@bm.gov.hu](mailto:gyergyam@bm.gov.hu); [kozponti.hatosag@bm.gov.hu](mailto:kozponti.hatosag@bm.gov.hu)

**Az EU tagállamában élő kérelmezettnek az itthon élő gyermekkel való kapcsolattartási ügyeiben az Igazságügyi Minisztériumnak feladata nincs.**

### 2) KAPCSOLATTARTÁS AZ EGYEZMÉNY RÉSZES ÁLLAMÁBAN ÉLŐ KÉRELMEZŐNEK A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ GYERMEKSEL

**Amennyiben a kérelmező olyan EU-n kívüli államban vagy Dániában él, amely vonatkozásában hatályban van a [gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában, az 1980. évi október hó 25. napján kelt szerződés](#)**

(Magyarországon kihirdette az 1986. évi 14. tvr., a továbbiakban: **Egyezmény**), és a **másik szülő (vagy más személy) nem, vagy nem megfelelően biztosítja a Magyarországon élő gyermekével való kapcsolattartását**, az Egyezmény 21. cikke alapján kérheti a kapcsolattartás biztosításához a hatóságok segítségét. Az Egyezmény hazai végrehajtási szabályait [a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény](#) (a továbbiakban: NemzSzülFelTv.) és a [szülői felelősséget érintő nemzetközi ügyekben közreműködő központi hatóságok feladatainak ellátásáról szóló 208/2022. \(VI. 14.\) Korm. rendelet](#) tartalmazza.

**Az Egyezmény kizárólag a 16. életévét be nem töltött gyermekek vonatkozásában alkalmazható!**

Az Egyezmény azon részes államainak <sup>6</sup> listája, amely államok és hazánk között az Egyezmény alkalmazásra kerül a [Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) tekinthető meg.

Abban az esetben tehát, ha a kérelmező olyan államban él, amellyel hazánk vonatkozásában alkalmazásra kerülhet az **Egyezmény**, kezdeményezhető a Magyarországon élő gyermekkel való nemzetközi kapcsolattartás biztosítása.

#### **A. Hogyan kérhető az Egyezmény szerinti eljárásban a gyermekkel való nemzetközi kapcsolattartás?**

##### **Ki kérheti a gyermekkel való kapcsolattartást?**

Az EU-n kívüli és az Egyezmény részes államában (valamint a Dániában) élő és ezen állam családjoga szerint kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más személy kérheti a Magyarországon élő gyermekkel való kapcsolattartása biztosítását, ha a gyermeket gondozó szülő vagy más személy azt nem biztosítja, vagy nem megfelelően biztosítja.

##### **Hova fordulhat kérelmével a kérelmező?**

A gyermekével való kapcsolattartás biztosításához a kérelmezőnek – kérelemre - az Egyezmény alapján az egyes államokban az erre kijelölt ún. **központi hatóságok nyújtanak segítséget.**

<sup>6</sup> Albánia, Amerikai Egyesült Államok, Andorra, Argentína, Ausztrália, Ausztria, Bahamai Közösség, Belgium, Belize, Belorusszia, Bolívia, Brazília, Bulgária, Burkina Faso, Costa Rica, Chile, Ciprus, Csehország, Dánia, Dél-afrikai Köztársaság, Dominikai Köztársaság, Ecuador, Egyesült Királyság, , Észtország, Fidzsi-szigetek, Finnország, Franciaország, Georgia (Grúzia), Görögország, Guatemala, Hollandia, Honduras, Horvátország, Írország, Izland, Izrael, Jamaica, Japán, Kanada, Kazahsztán, Kína (csak Hong Kong és Makaó), Kolumbia, Koreai Köztársaság, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Marokkó, Málta, Mauritius, Mexikó, Moldova, Monaco, Montenegró, Németország, Nicaragua, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Örményország, Panama, Paraguay, Peru, Portugália, Románia, Salvador, Spanyolország, Sri Lanka, Svájc, Svédország, Szerbia, Szingapúr, Szlovákia, Szlovénia, Saint Kitts és Nevis, San Marino, Seychelle-szigetek, Thaiföld, Törökország, Trinidad és Tobago, Türkmenisztán, Új-Zéland, Ukrajna, Uruguay, Üzbegisztán, Venezuela, Zimbabwe.

A gyermekkel való kapcsolattartás iránti kérelemmel **az Egyezmény bármely részes államának központi hatóságához lehet fordulni** (az államok által kijelölt központi hatóságokról, illetve elérhetőségeikről [a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján](#) található információ). **A külföldön élő kérelmezők esetén azonban célszerű, ha a kérelmező a tartózkodási helye szerinti állam kijelölt központi hatóságához fordul**, miután a gyermekkel való kapcsolattartási joga fennállását ezen állam joga szerint kell igazolni és az erre vonatkozó igazolás kiállításában a külföldi központi hatóság segítséget nyújt. Ha a gyermek Magyarországon él, a kérelmező közvetlenül kérheti a magyar központi hatóság közreműködését is kapcsolattartási joga biztosításához.

**Nem kötelező** azonban a **központi hatósági segítség igénybevétele**, a gyermekkel való kapcsolattartás biztosítása iránti **kérelmét a kérelmező közvetlenül is benyújthatja a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti állam bíróságánál**. Ezért **a Magyarországon élő gyermek esetén a gyermek lakóhelye szerinti illetékes magyar bíróságnál vagy magyar gyámhatóságnál is benyújtható** a kapcsolattartás rendezése iránti kérelem, illetve, ha már a kérelmező kapcsolattartási jogát határozatban rendezték, ennek végrehajtása iránti is megindítható a hazai végrehajtási eljárás.

Amennyiben a kérelmező a **külföldi központi hatóságnál nyújtja be kérelmét, e központi hatóság** felvilágosítást ad a területükön tartózkodó kérelmezőnek az Egyezmény szerinti eljárásról, segítséget nyújt a kapcsolattartási jogot érintő jogszabályaik igazolásához, a magyar központi hatósághoz továbbítja a gyermekkel való kapcsolattartás iránti kérelmet és a szükséges iratokat; a teljes eljárás alatt együttműködik a magyar központi hatósággal.

**Magyarországon az Egyezmény alapján a központi hatósági feladatok ellátásáért felelős hatóság neve, elérhetősége (a továbbiakban: magyar központi hatóság):**

## **IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM**

### **Nemzetközi Magánjogi Főosztály**

Cím: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Levelezési cím: 1357 Budapest Pf.: 2.

Ügyfélfogadási cím:

1051. Budapest, Báthory utca 12.

E-mail cím: [nmfo@im.gov.hu](mailto:nmfo@im.gov.hu)

Tel.: +36 1 795-5397; +36 1 795-3188

Fax: +36 1 550-3946;

### **- Mit kell tennie, ha a magyar központi hatóságnál kívánja a gyermekével való kapcsolattartás iránti kérelmét benyújtani?**

Abban az esetben, ha a Magyarországon élő gyermekkel való kapcsolattartás iránti kérelmet a magyar központi hatóságnál kívánja benyújtani a kérelmező, az Egyezmény szerinti kérelmét

és a szükséges melléleteket az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztályához kell megküldenie a fenti elérhetőségekre.

**Felhívjuk a figyelmet, hogy a magyar bírósági vagy gyámhatósági eljárásban felhasználásra kerülő valamennyi dokumentumot a kérelmezőnek MAGYAR NYELVŰ FORDÍTÁSSAL ELLÁTVA kell benyújtani!**

- **Csatolandó iratok**

- - A gyermekkel való kapcsolattartás biztosítása iránti kérelmet az erre nemzetközileg rendszeresített **formanyomtatványon (kérelem)** kell előterjeszteni. Az Egyezményhez a **kapcsolattartási kérelmek előterjesztéséhez rendszeresített nyomtatvány** letölthető magyar és angol nyelven:

**KAPCSOLATTARTÁSI NYOMTATVÁNY - MAGYAR**  
**KAPCSOLATTARTÁSI NYOMTATVÁNY- ANGOL**

**A kérelemhez az alábbi dokumentumokat** szükséges mellékelni:

- a gyermek(ek) születési anyakönyvi kivonata
- szülők házassági anyakönyvi kivonata (ha van ilyen)
- a gyermek feletti szülői felügyelet tárgyában hozott határozatok (pl. bírósági határozat, gyámhatósági határozat, stb.)
- a gyermekről és a másik szülőről készült lehetőség szerint színes fénykép (különösen, ha a külföldi felkutatásuk szükséges)
- a gyermekkel való kapcsolattartás akadályozását alátámasztó dokumentumokat

Szükséges továbbá egy a magyar központi hatóság részére szóló **meghatalmazás** megküldése. A kapcsolattartási ügyekben a magyar központi hatóság részére szóló **meghatalmazás** [itt \(MEGHATALMAZÁS\)](#) letölthető.

Abban az esetben, **ha a külföldön élő kérelmező magyarországi jogi képviselőnek közvetlenül megbízást ad a kapcsolattartási eljárásban való képviseletére, a magyarországi eljárásokat a jogi képviselője útján kell megindítania.** Ebben az esetben a magyar központi hatóság az eljárásban csak az eljáró bíróság vagy gyámhatóság megkeresése alapján működik közre.

**B. Milyen intézkedésekre kerül sor a kérelem alapján Magyarországon?**

A **magyar központi hatóság** a hozzá beérkezett a gyermekkel való kapcsolattartás biztosítására irányuló kérelem alapján – az adott ügy körülményeitől függően - elősegítheti az ügy békés rendezését és a kapcsolattartás önkéntes biztosítását. Amennyiben a szülők közötti vita békés úton nem rendezhető, akkor a központi hatóság intézkedik a kérelmező bírósági vagy gyámhatósági eljárásban való jogi képviseletének biztosításáról. Amennyiben már van



végrehajtható kapcsolattartási határozat, a kérelmező jogi képviselője útján kezdeményezheti annak végrehajtását, megfelelő kapcsolattartási határozat hiányában pedig a kapcsolattartás szabályozása vagy újra-szabályozása iránti bírósági vagy gyámhatósági eljárás megindítását.

- **A vita békés rendezésének lehetősége**

Az Egyezmény értelmében bármikor **lehetőség van a családjogi vita békés rendezésére**, ezért a **bírósági vagy gyámhatósági eljárást megelőzően** a legtöbb esetben a magyar központi hatóság megkísérli a felek közötti peren kívüli megegyezés elősegítését, a kapcsolattartást akadályozó szülőt annak önkéntes biztosítására szólítja fel. Amennyiben pedig mindkét szülő hajlandó rá, sor kerülhet a **felek közötti mediációra** is. A **mediáció keretében** a szakirányú képesítéssel rendelkező mediátorok közreműködésével **kialakítható egy valamennyi érintett fél számára kedvező, békés megoldási lehetőség a kapcsolattartási jog megfelelő gyakorlásához.**

A magyar központi hatóság a felek kérelmére rendelkezésükre bocsátja a családjogi jogvitákban közreműködést vállaló [mediátorok listáját](#). **A kiválasztott mediátor(ok)ral a feleknek kell felvenni a kapcsolatot és a mediációs eljárás költségeit is a feleknek kell viselnie!**

- **A gyermekkel való kapcsolattartás szabályozása iránti bírósági vagy gyámhatósági eljárás**

Akkor, ha a felek között az ügy békés úton nem rendezhető, szükséges lehet a gyermekkel való kapcsolattartás szabályozása vagy újra-szabályozása iránti bírósági vagy gyámhatósági eljárás megindítása, illetve végrehajtható kapcsolattartási határozat esetén annak végrehajtása iránti eljárás lefolytatása.

Amennyiben a külföldön élő kérelmezőnek nincs általa meghatalmazott magyarországi jogi képviselője, a magyar központi hatóság a képviselőt egy ügyvédi irodának ad megbízást, a megbízott ügyvéd a kérelmezőt a magyarországi eljárásokban képviseli. Ebben az esetben a külföldön élő kérelmezőnek **a jogi képviselőt a magyar központi hatóság ingyenesen biztosítja.**

Az eljáró bíróság, hatóság **a gyermek legfőbb érdekére tekintettel dönt a kérelmező kapcsolattartásának biztosításáról.**

- **Kell-e fizetni az Egyezmény szerinti eljárásért?**

Az eljárás az Egyezmény 26. cikkére tekintettel **költségmentes a kérelmező számára, nem kell tehát a kérelmezőnek az eljárási költségeket viselnie.**